

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE

DIRECTOR: D. ALEXANDRESCO

PRIM-REDACTOR: ION N. CESĂRESCU

ABONAMENTUL

Pe an, în România	30 lei
6 luni	16 "
3 luni	8 "
Străinătate: 40 lei pe an, 20 pe 6 luni	

A P A R E

De două ori pe săptămână sub redacțiunea unui comitet

Abonamentele se plătesc tot-d'a-una înainte

REDACȚIA & ADMINISTRAȚIA

București, CALEA RAHOVEI—5

Lângă Palatul justiției

TELEFON No. 748

AVIS. — Domnii abonați cari vor avea a-și schimba domiciliul, sunt rugați a ne indica printr-o carte poștală noua d-lor adresă, pentru a putea primi regulat «Curierul Judiciar».

S U M A R

Legea asupra libertății provizorii și dificultățile juridice la care dă loc (art. 88—127), de d-l J. Ionescu Dolj;

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ:

Curtea de casație, secția II: Radu Mișu (corecțional). De cine trebuie liberat actul de paupertate;

Curtea cu jurați a jud. Dorohoi: N. Brudaru și Domnica Hutman, dați judecății pentru crima de sechestrare, cu o Observație, de d-l S. Scriban;

Trib. Ilfov, secția I: Eleonora N. G-tinescu cu N. Ionescu-Buzău. (Succesiunea copiilor naturali), cu o Observație, de d-l D. Alexandresco.

Biblioteca juridică în România, de d-l C. G. Polichroniade;

Legea asupra libertății provizorii

§ 1

Dificultățile juridice la care dă loc
(Art. 88—127 Pr. criminală)

II

Intr'un studiu publicat nu de mult, tot în coloanele acestei reviste (¹), am arătat o parte din imperfecțiunile sau dificultățile juridice la care dă loc *legea asupra mandatelor și libertății provizorii* numită și *legea libertății individuale*, pusă în aplicare la 15 Martie 1902.

Promiteam prin acel articol a continua observațiunile noastre. Azi, cind ocupațiunea ne pune în măsură a studia mai de aproape această lege, ne achităm cu plăcere de această promisiune.

Lacunele și dificultățile relevate în studiul precedent se refereau mai mult la instanțele de judecată, în cele ce vor urma aci, ne vom ocupa mai mult de instanțele de trimitere, de *Judecătorul de instrucțiune* și *Camera de punere sub acuzare*.

* * *

A/ Art. 93 Pr. penală, spune casurile și împrejurările în care Judecătorul de instrucțiune poate da un mandat de arestare, atât în materie criminală cât și corecțională, precum și că nu se poate aresta o persoană, dacă faptul imputat nu este pedepsit cu o pedeapsă minimum de 3 luni închisoare.

(¹) Vezi Curierul Judiciar, No. 4, din 16 Ianuarie 1903.

Art. 94 spune că, *procurorul și inculpatul*, au dreptul de opozițiune la tribunal în contra ordonanțelor judecătorului de instrucțiune, în cazurile articolului precedent (art. 93), adică în cazurile cind judecătorul a dispus arestarea sa din contră refuză arestarea.

Ei bine, iată un individ contra căruia sunt grave indicii că ar fi comis o crimă sau un delict și în circumstanțe destul de grave, individ pe care parchetul l-a prins și-l trimite judecătorului de instrucțiune cu actele dresate; însă, cum totul depinde de aprecierea judecătorului, judecătorul găsește că indiciile nu sunt destul de serioase (²) și refuză arestarea, dispunând punerea lui în libertate.

Procurorul se opune și cere cu insistență arestarea lui, găsind că ordinea publică are acest interes, sau instrucțiunea cauzei ar fi compromisă etc. etc. Judecătorul refuză . . . . . Conflict. Ce va putea face procurorul?

Sub legea veche era mare discuțiune dacă procurorul poate face, în acest cas, opozițiune contra ordonanței judecătorului și jurisprudența a variat deși art. 94 abrogat, părea categoric: «*ordonanța de liberare nu va putea fi atacată pe calea opozițiunii*»; totuși termenii art. 137 Pr. penală fiind generali, s'a decis și recunoscut ministerului public, dreptul de a ataca în toate casurile cu opozițiune, ordonanțele judecătorești înaintea camerei de punere sub acuzare (³).

(²) Se disting în doctrină trei feluri de indicii: a) indicii violente sau necesarii; b) indicii grave și c) indicii ușoare. Cele dintîi sunt acele cari frapază ast-fel spiritul și conștiința judecătorului, că-l obligă a judeca conform cu ce ele produc. Indicii grave, sunt acele cari formează în spiritul judecătorului o probă sau o presumpțiune considerabilă. Indicii ușoare, sunt acelea cari formează o simplă conjetură sau slabă presumpțiune.

Faustin Hélie. — L'instruction criminelle, Vol. IV, pag. 617, No. 1954, ne învață la aceeași pagină că și în dreptul roman (Fari-nacius, quest. 36, No. 59 și 509) și în vechia jurisprudență franceză, se făcea această tripartită divisiune a indiciilor.

(³) Ce droit s'exerce-t-il, comme le dit cet arrêt, dans tous les cas? Quelques auteurs ont pensé que l'ordonnance du juge, portant refus de decerner un mandat, n'est pas susceptible d'appel de la part du ministère public etc. etc. Faustin Hélie, L'instruction criminelle, Vol. IV, No. 1626 și urm. și Vol. V, No. 2099 și urm., în cari conchide că procurorul are dreptul de a ataca cu opozi-

Legea cea nouă, prin articolul 94 nou, a rezolvit această cestiune și a recunoscut, în mod formal, dreptul ministerului public de a face opozițiune; însă, această opozițiune o va face *la tribunal*, nu la camera de punere sub acuzare, care va judeca conform art. 97, în camera de consiliu.

Până aici nici o dificultate, afară de aceea că nu se spune în ce termen se va face această opozițiune ⁽⁴⁾; de aici încep însă o întreagă serie de dificultăți.

Mai întâiu ne întrebăm: ce se va face cu acest delinquent pînă ce tribunalul se va pronunța, va sta încă sub mina justiției sau din contră, va fi liber?

Răspunsul pare a se impune, că va fi liber, nefiind încă de nimeni arestat sau depus, căci numai judecătorul de instrucție îl poate aresta sau depune, răspuns care nu e tocmai convenabil interesului social, căci se poate ca a doua zi să nu mai fie găsit.

O a doua dificultate, și încă foarte mare e atunci cînd tribunalul judecînd opozițiunea ministerului public o găsește fondată și dispune ca infractorul să fie arestat, căci se naște întrebarea: *cine va da mandatul de arestare?* Tribunalul? Judecătorul de instrucție sau procurorul? Legea tace.

Judecătorul de instrucție e în afară de discuțiune, căci nu poate fi silit la aceasta.

Tribunalul, ar putea emite o ordonanță în baza jurnalului său, și pe baza căreia delicuentul va fi arestat. Credem însă, că cel mai în drept a emite mandatul ar fi procurorul, pe baza art. 193 și 399 Pr. penală, el fiind executorul tuturor sentințelor tribunalului.

Dificultatea nu se oprește aici, ci merge tot crescînd, punîndu-se în luptă cu toate dispozițiile anterioare ale legii, și alte întrebări se nasc: pînă cînd arestatul va sta depus? O lună, după care va veni din nou înaintea tribunalului? Va fi acest mandat confirmat de cine-va? Ori va putea tot tribunalul să suspende acest mandat, cînd interesul pentru care fusese dat, a dispărut? Cine va sesiza tribunalul pentru aceasta?

Apoi, nu se crează o inegalitate între preveniți, căci pe cînd pentru cei arestați de judecătorul de instrucție știm că mandatul va fi înfirmat sau confirmat de tribunal, după 5 zile de la emitere, și în afară de aceea, judecătorul de instrucție are facultatea de a-l libera ori cînd în

fiune, la camera de punere sub acuzare, toate actele judecătorului carî i s'ar părea că împiedică acțiunea publică, sau ar compromite instrucțiunea. La noi, azi e greu de spus unde trebuie făcută o astfel de opozițiune, adică privitoare la alt-ceva, de cît arestarea inculpatului, căci aceasta se face la tribunal.

(4) De sigur că și aici se aplică termenul prevăzut de art. 137 Pr. penală, deși e vorba de o altă instanță.

cursul instrucțiunii, și chiar la cite-va zile de la confirmare, avantaje ce ar dispărea pentru cel arestat de tribunal?! etc. etc.

O ultimă întrebare, care se naște tot asupra art. 94 Pr. penală e următoarea: pentru ce s'a mai acordat prevenitului prin acest articol și dreptul de opozițiune la tribunal contra mandatului de arestare al judecătorului de instrucție, cînd, cu un articol mai jos, s'a dispus ca toate mandatele de arestare emise de judecătorul de instrucție, fără excepțiune, trebuie să meargă la confirmare înaintea tribunalului și cînd prevenitul va fi ascultat și poate spune motivele sale de opunere?! De sigur că nu e de cit o inadvertență a legii, care, în dorința de a garanta cit mai mult libertatea prevenitului, i-a dat prea mult. Sau, legea a înțeles ca această opozițiune, e pentru cele 5 zile, pînă la confirmare? În acest caz, iarăși ne întrebăm: dacă prevenitul a usat de dreptul de opozițiune și i-a fost respinsă, mandatul mai trebuie confirmat conf. art. 97, intru-cît tribunalul s'a pronunțat deja?

Apoi aceste formalități și opozițiuni, nu șicanează prea mult pe judecător pentru ca în termenul de 5 zile, să nu poată avansa cu nimic instrucțiunea sa?!

La toate aceste cestiuni nu se poate răspunde de cit modificînd legea.

* * *

B) După dispozițiile art. 117, prevenitul va putea cere eliberarea sa, fie cu cauțiune sau fără cauțiune, sau pe cauțiune morală, cum se zice în langajul palatului și în ori-ce stare a procesului, instanței d'înaintea căreia afacerea este pendinte. Iată dificultăți născute asupra acestui text:

1. Unde se va adresa un prevenit pentru a cere liberarea sa după ce camera de punere sub acuzare a dat deja deciziunea sa și afacerea a fost trimeasă în judecata curței cu jurați și cînd curtea cu jurați nu e încă deschisă ⁽⁵⁾.

(5) Cestiunea aceasta s'a prezentat înaintea instanțelor noastre judecătorești și s'a pronunțat deja asupra ei atît Camera de punere sub acuzare din București, cit și înalte curte de casațiune. Aceste înalte instanțe bazate pe un argument tras din art. 120 Pr. penală, au fost de acord în a recunoaște prevenitului dreptul de a se adresa camerei de punere sub acuzare, care rămîne încă competentă a se pronunța asupra cererei (Vezi «Curierul Judiciar» No. 13 din 15 Februarie 1904, decizia înaltei curți de casație, cu o adnotație a distinsului penalist și profesor universitar, I. Tanoviceanu, care aprobă soluțiunea. Vezi și Hamangiu, *Procedură penală adnotată cu jurisprudența*).

După noi, această soluțiune poate să fie utilitară și umanitară, dar nu e nici juridică, nici rațională, sau mai bine zis e o rezolvire prin a tăia nodul gordian, nu prin a-l deslega, cum zice un distins președinte de tribunal.

Nu e juridică: a) pentru că uită principiul general și fundamental al organizării instanțelor, că o instanță odată desesizată

2. Unde se va adresa prevenitul pentru a cere liberarea sa cind procesul său fiind pendinte înaintea curtei cu jurați, a fost amînat de la o sesiune la alta, pe timpul cind curtea nu funcționează? (6)

3. Unde se va adresa prevenitul pentru a cere liberarea sa dacă afacerea e pendinte înaintea Curței de casațiune în urma recursului său (art. 524 Pr. pen.) sau cererei unui regulament de competență sau în caz de conflict negativ de jurisdicțiune? (7)

* * *

C) Lacuna însă cea mai regretabilă și despre care se poate zice că constituie *le péril d'une justice désarmée*, este în materie de liberare fără cautiune, sau pe cautiune morală.

Asupra acestei cestiuni, legea se ocupă numai de inculpat și de garanții pentru el, uită însă cu desăvîrșire societatea și justiția, pe cari le lasă desarmate la discrețiunea inculpatului.

Ei bine legea, prin art. 119, nu se ocupă de

de o afacere nu se mai poate pronunța asupra ei, și aceasta cu atît mai mult cu cît o altă instanță e deja sesizată de afacere. Cum, o afacere e pendinte înaintea unei instanțe și alta să judece? ar fi a trece peste toate principiile cunoscute.

b) Pentru că însăși legea asupra libertății individuale confirmă principiul general și fundamental, că asupra unei afaceri nu se poate pronunța de cît instanța înaintea căreia afacerea e pendinte (art. 117 formal).

c) Pentru că însăși legea asupra libertății individuale rezolvă cestiunea spunînd prin art. 117, că Curtea cu jurați se va pronunța asupra liberărilor, numai cind va funcționa.

d) Pentru că dintr-o excepțiune nu se poate deduce un principiu general, ci din contra, excepțiunea confirmă regulă, — eroare ce cred că se comite în sus zisele decizii cind se trage din art. 120 Pr. p. un argument în susținerea prorogării competenței camerei, art. 120 fiind un art. excepțional.

Nu e rațională: Pentru că dat fiind că deținerea sau liberarea unei persoane e de ordine publică, urmează că ori de cîte ori o afacere trece înaintea Camerei de punere sub acuzare, Camera trebuie să se preocupe și de această cestiune, dacă deținerea prevenitului mai este sau nu necesară și acesta trebuie să o facă din oficiu, cu toate că preveniții cer liberarea ori de cîte ori vorbesc cu un judecător. Dacă este așa mă întreb: cum se poate admite că camera, care a găsit, cind a dat deciziunea sa, că deținerea e necesară, peste două sau trei săptămîni să găsească din contră, cind nimic nu a schimbat instrucția, ea fiind terminată și cind nici o nouă împrejurare nu a survenit peste cele apreciate deja de cameră cu ocazia deciziei sale?!!

Cum, se poate crede că Camera nu a lucrat serios, și a lăsat pe cine-va arestat, cind nici un interes nu cerea aceasta?!!

O singură obiecțiune se poate aduce și anume cind e vorba de liberare pe cautiune bănească, că prevenitul nu ar fi avut sîmna ca să depună cautiunea și acum a găsit-o. Atît mai rău pentru el, să aștepte sesiunea juraților.

(6) Cred că față de textul art. 117, în care se spune că „chiar la curtea cu jurați, cind acesta va funcționa”, un prevenit trimis arestat înaintea Curței cu jurați, va rămîne arestat și nu va mai putea cere liberarea sa de cît de la curtea cu jurați și în timpul cind ea va funcționa, că o altă instanță nu se mai poate pronunța. În Franța există art. 11 din legea din 8 Decembrie 1897, care rezolvă această cestiune în sensul că numai curtea cu jurați i aparține dreptul de a se pronunța asupra liberărilor provizorii pentru afacerile amiate la o altă sesiune. (Vezi Gar-

conștiința acestui inculpat de cît pe timpul cind afacerea e pendinte la instrucție, căci specifică că judecătorul poate din nou aresta pe inculpat, cind acesta ar voi să fugă (8), cind nu s'ar prezenta la un termen, cind deținerea sa ar redeveni necesară (9) etc. etc.; dar după ce afacerea a trecut la tribunal, spre judecare sau mai bine zis înaintea instanțelor de fond, legea nu se mai ocupă de inculpatul lăsat liber, *sub condițiune de a se prezenta*, căci azi, el poate să nu se presinte înaintea tribunalului, sau vine și asistă la ședință, ca spectator, spunînd că nu voește să răspundă? ! și că va face opozițiune; etc., și în fine poate să uzeze de tot felul de șicane și amînări, pentru ca să întîrzie cît mai mult pronunțarea definitivă a sentinței.

Ba ceva mai mult, inculpatul — în acest timp — poate chiar fugi, poate trece frontiera etc., și nimeni nu 'l poate opri pînă ce sentința nu va rămîne definitivă, căci s'ar expune la cine știe ce *abus de putere!*? etc. etc.

Iată dar societatea desarmată față de acești delincuenți, căci nimeni nu mai poate revoca libertatea lor — reinviind mandatul judecătorului de instrucție — deși acordată condițional (10).

raud, *Précis de droit criminel*, deuxième fascicule, pag. 616) și Georges Leloir, *Code de instruction criminelle*.

(7) Asupra acestei cestiuni vezi Garraud, op. cit., pag. 649, unde se arată că cestiunea e controversată, și că după unii, prevenitul poate adresa cererea sa instanței a cărei hotărîre s'a atacat cu recurs, și alții, că s'ar putea adresa camerei de punere sub acuzare, care are o plenitudine de jurisdicțiune, pentru toate măsurile ce atinge instrucțiunea crimelor și delictelor.

(8) Aceasta nu e chiar în mod expres prevăzut în lege, dar prin interpretare cred că s'ar putea admite.

(9) Legea noastră a lăsat de asemenea la art. 119 Pr. penală nerezolvită o cestiune foarte delicată și anume aceea: dacă judecătorul de instrucție mai poate dispune rearestarea unui inculpat, care a fost pus în libertate de camera de punere sub acuzare, reformînd ordonanța judecătorului? ! Legea e categorică că da, totuși, cestiunea e foarte gingașă, căci judecătorul prin a tot puternicia sa, ar putea anihila beneficiul pentru inculpat al deciziunei camerei de acuzare, care l'ar pune în libertate, rearestîndu-l a doua zi etc. În Franța cestiunea e rezolvită formal prin art. 115 Pr. penală, în sensul că judecătorul de instrucție nu va mai putea rearesta pe prevenitul liberat de cameră de cît, după ce camera a retras beneficiul deciziunei în urma concluziunilor ministerului public.

(10) Instanțele noastre judecătorești s'au pronunțat asupra acestei cestiuni, dacă libertatea acordată unui prevenit se poate revoca în cas cind inculpatul liberat, ar trece frontiera, sau și-ar schimba domiciliul fără a anunța dinainte justiția etc. și cestiunea nu e încă luminată, căci tribunalul admisesese cererea făcută de primul procuror, Curtea a respins-o și Înalta curte a casat deciziunea Curței de apel — Vezi *Curierul Judiciar*, No. 4 din 16 Ianuarie 1905. — Totuși deciziunea Înaltei curți, nu răspunde la cite-va obiecțiuni mari ridicate prin deciziunea Curței de apel și cari mî par foarte serioase: 1) a înțeles oare legea să ri lîce dreptul de opozițiune celor liberați pe cautiune sau condițional? 2) Nu cum-va legea a înțeles să facă o deosebire între situațiunea prevenitului liberat în timpul cind afacerea sa e pen-

E destul să amintim cazul cu Parizianu și cu falitul Hariton, cari deși liberați condițional, au fugit, și deși se bănuia—cred,—că au să fugă, căci alt-fel nu s'ar explica măsurile ce se luase de a fi supravegheați, nu au fost rearestați.

Cu alte cuvinte, *liberarea condițională*, nu mai are nici o consecință pentru inculpat, din momentul ce afacerea a trecut la instanțele de fond, de și el nu se ține de condițiuni, ceea ce constituie o mare lacună a legii și care ar trebui cu un moment mai înainte îndreptată, căci dacă înțeleg, și e bine, să menagem libertatea delicuenților și criminalilor, apoi nu înțeleg că societatea să fie lăsată cu desăvîrșire la buna voință a acestor delicuenți, de a respecta sau nu legea, de a se supune sau nu ei și de a nu 'i împiedeca ca prin conduita lor să arunce blamul și neîncrederea asupra celei mai imperioase instituțiuni a țării..... asupra justiției.

Lacuna, e cu atât mai regretabilă, cu cât legiuitorul a avut grija a o complecta cînd e vorba de *crime*, căci a dat dreptul camerei de punere sub acuzare, de a dispune arestarea inculpatului, după cererea Ministerului Public, pînă la ziua cercetării procesului (art. 120 al. II), fără însă a menționa dacă această revocare a libertății ar putea proveni și din cauza neprezentării înaintea instanțelor de fond, sau cu alte cuvinte, din cauza nerespectării condițiunilor — sub cari a fost liberat—, de către inculpat.

Aceeași dispozițiune trebuie luată și în materie corecțională.

* * *

D) În cazul liberării pe cauțiune legea e mai complectă și prin art. 124 și următ. pare a reglementa faptul neprezentării inculpatului înaintea instanțelor de fond; totuși cesiunea e departe de a fi clarificată.

Ast-fel, în art. 124 al. II, se spune că libertatea va fi revocată inculpatului liberat pe cauțiune, dacă 'și va fi schimbat domiciliul fără să fi vestit justiția, sau dacă va fi trecut peste fruntarii fără permisiune. Se naște însă întrebarea: *cine va face revocarea cînd afacerea e pendinte înaintea instanțelor de fond?*

Chiar instanța de fond? dar aceasta nu rezultă din lege.

Sau legea a înțeles ca judecătorul de instrucție, conf. art. 125 poate face această revocare

dintre înaintea instrucțiunii și între aceea cînd afacerea a trecut înaintea instanței de fond și o'ligînd pe inculpat a se prezenta numai la executarea pedepsei, ceea-ce legea face prin 126?!

Iată atîtea cesiuni foarte delicate și foarte importante cărora o soluțiune se impune și aceasta cred că trebuie făcut în sensul deciziunii Curței de casațiune.

chiar cînd procesul e pendinte înaintea instanțelor de fond? sau, din contră, inculpatul liberat pe cauțiune nu mai e ținut a respecta condițiunile sub cari a fost liberat în timpul judecării procesului de fond, ci va trebui să se prezinte numai la executare conf. art. 126 Pr. penală, căci în caz contrar i se va confisca cauțiunea?!

Iată atîtea principale chestiuni, cari nu sunt de loc clare prin redacțiunea art. 122—127 Pr. penală și a căror soluțiune preocupă zilnic instanțele de represiune și la cari de asemenea nu se poate răspunde de cît modificînd legea.

* * *

F) În fine o ultimă dificultate ce remarcăm, nu mai puțin mare, e și aceea de a se ști, dacă art. 212 și în special 218 Pr. penală, sunt abrogate de art. 98 modificat, căci de unde prin art. 98 s'a permis și admis principiul că preveniții pot să fie asistați de un apărător înaintea instanțelor unde se cere liberarea sau confirmarea mandatelor, art. 218 Pr. penală, consacră principiul contrar, spunînd că înaintea camerei de punere sub acuzare, preveniții nu vor putea da de cît memoriu.

Cu alte cuvinte, camera de punere sub acuzare, a doua instanță represivă, a rămas legalmente reglementată tot de vechiul Cod de procedură, conceput în spiritul inquisitorial și secret al instrucțiunii, pe cînd primei instanță represivă a judecătorului de instrucțiune, i s'a dat o reglementare nouă, cu alte principii concepute în alt spirit.

E de sigur o situațiune cum nu se poate mai stranie și mai curioasă! (11)

* * *

Cu aceasta, terminînd seria observațiunilor noastre, credem că ele ne conving încă o dată mai mult de veritatea cuvintelor: *qu'a côté de l'avantage d'améliorer est le danger d'innover*; totuși legea necontestat, cu toate lacunele, are părți ameliorate și constituie un pas înainte.

Cine însă se gîndea cu o sută de ani în urmă că valoarea maximelor: «*qui ne commencera à la capture, perdra son malfaiteur*» și «*le secret fait le succès*», se va schimba pînă într'atît?!

Cine se gîndea că ideea de libertate, umanitate și spirit economic, vor pătrunde pînă și în întunericul galerelor și că razele libertății vor lumina pînă și atmosfera tenebroasă ce înconjura ideea de crimă?!

J. Jonescu-Doj
Procuror la Trib. Ilfov

(11) Vezi și raportul d-lui Prim-președinte al Curței de apel, București, Searl. Popescu, care a observat această inadvertență.

JURISPRUDENȚĂ ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE, S. II

Audiența de la 21 Ianuarie 1905

Președenția D-lui N. MANDREA, Președinte

Radu Mișu, recurs corecțional

Act de paupertate. — Autoritatea comunală în drept a libera asemenea act. — (Art. 42 din legea timbrului).

Actul de paupertate trebuie să fie liberat de autoritatea comunală a locului unde persoana care se servă cu un asemenea act și are domiciliul.

Decisiunea No. 70/905. — Respins, ca inadmisibil, recursul făcut de Radu Mișu, contra decisiunii Curții pe apel din București, s. I cu No. 1637/904.

Curtea,

Ascultând citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier M. Iulian.

Pe d-l procuror St. Stătescu asupra incidentului de neadmisibilitatea recursului:

Pe d-l avocat I. Brătescu în combateri.

Deiberind,

Considerind că după art. 42 din legea timbrului actul de paupertate trebuie să fie liberat de autoritatea comunală a locului unde persoana care se servă cu un asemenea act și are domiciliul;

Considerind că, în speșă, recurentul Radu Mișu se servă, în recursul de față, de un act de paupertate liberat de autoritatea comunală a Capitalei, pe cînd din decisiunea supusă recursului, și din cele-lalte acte din dosar, se constată că dînsul domiciliază în comuna Hirsești, județul Argeș, unde a fost citat pentru toate înfățișările și unde i s'a și înmînat citațiile dînd dovadă de primirea lor;

Că așa fiind, actul de paupertate cu care recurentul Radu Mișu s'a servit, în recursul de față, nu este în regulă nefiind liberat de autoritatea comunală a com. Hirsești unde dînsul și are domiciliul său;

Că dar recursul fiind făcut fără plată de taxă și fără act de paupertate în regulă, are a fi declarat neadmisibil;

Pentru aceste motive, Curtea, respinge recursul ca inadmisibil, etc.

CURTEA CU JURAȚI A JUD. DOROHOI

Audiența de la 7 Martie 1905

Președenția D-lui E. CERNĂTESCU, Consilier

N. Brudaru și Domnica Hatman, pentru crima de sechestrare
Decisiunea No. 8

Agent provocator. — Complicitate. — (Art. 47 C. p.)

Agentul provocator nu e un complice, ci un autor, un autor intelectual, așa că cine-va poate fi complicele unui agent provocator, de și complicele compliceului nu se pedepsește.

Curtea,

Asupra incidentului ridicat de apărătorul acuzatului N. Brudaru cum că acesta n'ar putea fi pedepsit, de oare-ce e acuzat ca complice al altui complice, ceea-ce nu e admisibil în drept, și pentru a arăta că și Domnica Hatman e complice, invoacă împrejurarea că art. 47 C. p. ce se pune în sarcina numitei, e pus sub titlul V, care tratează despre complicitate, unde e pus și art. 50 C. p.;

Văzînd că faptul ce se stabilește prin verdictul d-lor Jurați în sarcina acuzatului Neculai Brudaru este că,

cu bună știință, a asistat și ajutat pe coacuzata Domnica V. Hatman la săvîrșirea crimei de sechestrare, și prin urmare cade sub prescripțiunile art. 48 C. p., combinat cu art. 272 și 273 C. p.; iar acel stabilit în sarcina acuzatei Domnica V. Hatman, este că dînsa, prin abuz de autoritate și prin amenințări, a determinat pe nepotul ei minor, G. Căpraru, să sechestreze pe sora sa, Catinca, legînd-o ast-fel în cît i-a produs grave leziuni corporale, așa că urmează să i se aplice dispozițiile art. 47 C. p., combinate cu aceleași articole 272 și 273 C. p.:

Văzînd că art. 47 din Codul penal se află sub titlul «Despre Complicitate»; că acest articol, în primele două aliniate, vorbește despre agenții provocatori; că sub același titlu se află și art. 53 care se ocupă de tănuire, și că numai cele-lalte articole lămuresc care fapte trebuie considerate ca acte de complicitate; că din complexul dispozițiilor art. 47 și 56 de sub titlul «Despre Complicitate», față cu împrejurarea că legiuitorul din 1874 a avut în vedere codicele penal prusian, — rezultă că titlul acesta «Complicitate» este generic în înțelesul de «Cooperațiune» sau «Copărtășie»; că această cooperațiune sau copărtășie poate fi sau: 1° apropiată, directă în caz de provocare, — ca în cazul de față (art. 47), or de așa natură în cît fără ea faptul nu s'ar fi săvîrșit (art. 51); sau: 2° mai îndepărtată, cînd responsabilitatea cooperatului este mai mică (art. 47, al. penultim, 50, 52, 56) și aceasta constituie complicitatea specifică și juridică, proprie legiuitii franceze; sau în fine: 3° cooperațiunea e și mai îndreptată, referindu-se la ascunderea banilor sau lucrurilor provenite din vre-o faptă penală, constituind un delict special numit tănuire (art. 53); că, prin urmare, gruparea acestor articole este o clasificare a pedepselor în proporție cu gradul de participare a cooperanților; că termenul «provocator» înțebunțat de legiuitor în primele aliniate ale art. 47 C. p., echivalează cu «autor intelectual», prin urmare «coautor»; că așa fiind, N. Brudaru nu este complice al unui complice, ci al unui coautor și fapta sa cade sub prescripțiile articolelor sus citate; pentru aceste motive, Curtea, în unire cu concluziunile d-lui Procuror, respinge incidentul.

Observație. — Domnica Hatman fiind dată în judecată ca provocatoare, conform art. 47 c. p., se naște chestiunea dacă N. Brudaru putea fi menținut ca complice al aceleia? Curtea răspunde afirmativ, resolvînd, ast-fel, pentru prima oară, o chestiune de principiu. Fiind-că în această afacere am luat parte ca procuror, îmi voi permite să spun câte-va cuvinte.

În codul nostru penal, agenții provocatori sunt puși sub rubrica «despre complicitate», unde se reglementează și materia tănuirii. Art. 53 C. p. spune însă categoric că: «Acei cari cu bună știință, vor fi ascuns . . . , sunt tănuitorii, iară nu complicei». Din această cauză, s'a și decis că tănuirea e un delict sui-generis⁽¹⁾.

Așa fiind, Curtea, cu drept cuvînt, spune că nu se poate trage nici o concluzie din împrejurarea că art. 47 se află sub rubrica «Despre complicitate», căci nu rubrica sub care se află un articol decide în privința naturii infracțiunii.

(1) Trib. Tulcea, din 21 August 1891. Dreptul No. 56, 901. Cas. II, din 9 Febr. 1874; din 3 Iunie 92; din 28 Iunie 93; din 27 Sept. 94; din 31 Martie 80. În acelaș sens, D. Alexandresco, V, p. 149.

În ce privește tănuirea, observăm că, cu destul temei, legiuitorul a privit-o ca un delict *sui generis*, căci nu se poate concepe o complicitate *posterioră* infracțiunii, căci e material imposibil să participi, chiar indirect, la un delict terminat. Și de aceea Garraud zice: «Sans doute, après que l'infraction a été accomplie, de nouveaux agents peuvent surgir et commettre des faits qui s'y rattachent, comme l'effet se rattache à la cause. Mais ces faits, nouveaux et distincts, ne sauraient constituer des actes de complicité; et, si la loi les juge punissables, elle devra *rationnellement* leur donner le caractère d'infractions *sui generis*, qui seront unies par un simple lien de *connexité* à l'infraction antérieure, déjà consommée ⁽²⁾».

În sistemul codului penal frances, instigatorii, provocatorii sunt considerați ca complici ⁽³⁾. Codul nostru penal n'a reprodus însă nici art. 60 fr., nici § 34 din C. p. prusian, după cari agenții provocatori sunt socotiți ca complici, ci s'a inspirat din art. 66 C. p. belgian (corespunzător cu art. 47 C. p. olandez), care cuprinde sub numele de *autori*: a) pe acei cari au îndeplinit actul constitutiv; b) pe acei cari au cooperat direct la executare; c) pe acei cari au inspirat *hotărîrea de a comite infracțiunea* ⁽⁴⁾.

Așa fiind, în specie nu se putea spune că e vorba de complicele unui complice și de aceea și Curtea a respins incidentul.

E drept că provocațiunea poate să se adreseze *autorului*, dar se poate adresa și *complicelui*. Fiind că în dreptul francez provocatorul e socotit ca un complice, Garraud, care examinează pentru prima oară chestiunea (II, 677), zice că provocatorul complicelui nu s'ar pedepsi, căci complicită complicitilor nu se pedepsesc.

Și Garraud aduce ca motiv al acestei soluțiuni împrejurarea că art. 60 C. p. francez nu pedepsește participațiunea accesorie de cât în cazul cînd ea se raportează la actul constitutiv al unei crime sau al unui delict «Codul penal nu pedepsește, în adevăr, de cât pe acei cari au provocat să comită o acțiune calificată crimă sau delict, sau pe acei cari au dat instrucțiuni pentru comiterea ei; pe acei cari au ajutat sau asistat pe *autorul* sau *autorii acțiunii*; pe acei cari au procurat arme, instrumente sau orice alt mijloc care a servit la *acțiune*».

Ce vom zice în dreptul nostru? Am văzut că cine-va poate fi complicele unui agent provocator,

al unui autor intelectual; acum ne întrebăm: cînd provocațiunea se adresează complicelui, se pedepsește? Să nu uităm că provocatorul nu e un complice, căci în dreptul nostru provocațiunea e un delict *sui generis*.

Nu mă pot opri la soluțiunea dată de Garraud, pentru că art. 47 C. p. spune că: *sunt agenți provocatori..... acei cari vor fi provocat la o infracțiune sau vor fi dat instrucțiuni spre a o comite*. Complicitatea la un delict, la o crimă e o infracțiune și în cas cînd există un provocator, el trebuie pedepsit, căci el a provocat infracțiunea.

Relativ la acest punct, Garraud dă următorul exemplu: amantul unei femei provoacă pe un farmacist să dea femeii o substanță avortivă. «Dacă crima e îndeplinită — zice Garraud — va fi o *dublă complicitate*. Farmacistul complice prin ajutor sau asistență, comite o crimă întocmai ca și femeia, care e autorul principal. Și atunci faptul amantului intră în termenii art. 60 C. p.: este o provocațiune la comiterea unei soluțiuni calificate crimă ⁽⁵⁾».

Deosebirea e numai că, la noi, farmacistul va fi considerat ca un complice, femeia ca un autor material, iar provocatorul ca un autor intelectual, încît în loc să avem o dublă complicitate, vom avea o îndoită coreitate.

Iată ce am avut de spus despre această interesantă specie, venită pentru prima oară, în jurisprudență.

Stefan Scriban.

TRIBUNALUL JUDEȚULUI ILFOV, Secția I

Audiența de la 17 Septembrie 1904

Președinția D-lui AL. JUCA, Judecător

Sentența civilă No. 553

Eleonora N. Constantinescu cu N. Ionescu-Buzău

Succeșiune.—Copil natural.—Succeșiunea fraților săi legitimi.—Dacă vine la această moștenire.—(Art. 652, 677 și 678 Codul civil)

În sistemul Codului civil român, copilul natural vine la succesiunea fraților săi legitimi.

S'au ascultat: d-l avocat Gr. V. Maniu, din partea reclamantei Eleonora N. Constantinescu, precum și d-l avocat Juscinsky, din partea pîritului N. Ionescu-Buzău. Tribunalul,

Avînd în vedere acțiunea intentată de Eleonora N. Constantinescu, prin petiția înreg. la No. 6862/97, prin care cere să fie obligat Nicolae Nicolescu-Buzău să-i declare în plină proprietate și posesiune averea rămasă pe urma defunctului său părinte Nicolae Ionescu, arătată prin acțiune;

Avînd în vedere că prin petițiunea înreg. la No. 37570 din 1898, reclamanta și-a modificat cererea în sensul

⁽²⁾ Garraud, *Traité de Dr. Pen.*, II, 681, ed. II-a.

⁽³⁾ Ibidem, II, 657, 662.

⁽⁴⁾ Vezi toate acestea în Garraud, II, 655, care la No. 656 spune că instigatorul, autorul intelectual, provocatorul nu-l de cât autorul unei idei, unei hotărîri și de aceea n'ar trebui asimilat cu autorul material, căci provocatorul este instigatorul, dar nu autorul faptului criminal.

⁽⁵⁾ Garraud ibidem, 677 care, după ce se oprește la această soluție, zice: «Ainsi les complices des complices ne seraient pas punissables» — și adaugă — «Je ne crois pas cependant qu'on puisse s'arrêter à cette proposition». Și astfel ajunge la soluțiunea că provocatorul farmacistului, care e un complice, trebuie pedepsit.

că, în cazul când s'ar dovedi că dinsa a avut o soră legitimă, Anica, decedată înaintea mamei sale Elena, să se recunoască pîritului dreptul numai la 1/18 parte din întreaga avere succesorală și să se ordone eșirea din indiviziune;

Avînd în vedere că la această acțiune s'a făcut și o cerere reconvențională de către pîrit, prin care se cere ca să se pronunțe și împărțirea în mod egal între dînsul și reclamantă a sumei de 26.030 lei, care reprezintă averea totală a decedatei mame;

Avînd în vedere că faptele sunt următoarele: Nae Ionescu, din căsătoria sa cu Elena Ionescu, născută Vernescu, a avut trei fice, Anica, Maria și reclamanta Eleonora; la Februarie 1880 moare Nae Ionescu și la lunie acelaș an, moare și fiica sa Anica; la moștenirea aceasta potrivit art. 673 C. civ., vine mama sa pentru 1/4; iar pentru rest surorile sale Maria și Eleonora. Peste un an și zece luni după decesul soțului său, la 1881 Decembrie, Elena Ionescu dă naștere unui copil natural, pîritul de astăzi, Nicolae; la 1888 moare și mama lor Elena Ionescu, la succesiunea aversei sale proprii cât și aversei ce dinsa a moștenit de la fiica sa Anica, vin atît ficele sale legitime cât și copilul său natural Nicolae, în mod egal, după încetarea din viață a mamei; la 1890 moare și cea-Paltă fică, Maria;

Avînd în vedere că de către pârți în instanță nu se contestă nici filiațiunea, nici averea ce urmează a se împărți; se contestă însă dreptul pîritului Nicolae Ionescu, de a veni la succesiunea surorii sale naturale Maria;

Avînd în vedere că, ast-fel fiind singura chestiune ce are a se rezolva de tribunal, este de a se ști dacă copilul natural poate veni la succesiunea fraților săi legitimi;

Avînd în vedere că, în drept, reclamanta susține că art. 677 C. civ. care regulează succesiunea copiilor naturali, proclamă în mod categoric că dînșii nu sunt chemați de cît la succesiunea mamei, ascendenților și colateralilor săi; că acest text de lege este restrictiv și basat pe tradițiune, adevărat pe condica Caragea; că dacă s'ar acorda copiilor naturali dreptul de a veni la succesiunea fraților legitimi s'ar crea prin interpretație o ordine succesorală;

Avînd în vedere că sistemul Codului civil este asimilarea copiilor naturali cu cei legitimi la succesiunea mamei și rudelor lor și excluderea lor de la succesiunea tatălui;

Avînd în vedere obiecțiunea făcută de reclamantă că, dacă legiuitorul printre persoanele pe care le enumără în art. 677 C. civ. nu a citat și descendenții mamei, aceasta arată voința sa de a îndepărta pe copilul natural de la succesiunea lor;

Avînd în vedere că această obiecțiune trebuie înlăturată, căci dacă descendenții mamei nu figurează în enumerațiunea făcută de articolul citat, aceasta nu poate fi de cît o inadvertență a legiuitorului său o necompletă redactare a articolului invocat; căci, după ce legiuitorul a proclamat în mod formal că copii naturali sunt asimilați celor legitimi la succesiunea mamei, putea să se abțină de la orice enumerație și, dacă o face, nu poate fi decât cu titlu de exemplu; că este numai o inadvertență, lucru se învederează la apropierea art. 677 C. civ. de art. 652 C. civ., în care se face iarăși o enumerație de rudele mamei la succesiunea cărora sunt chemați copii naturali, și de astă dată se observă că nu figurează printre aceste rude nici chiar ascendenții;

Avînd în vedere că art. 652 și 677 C. civ. asimilînd pe copiii naturali acelor legitimi, iar art. 678 C. civil chemînd pe aceștia din urmă la moștenirea fraților naturali, este neîndoios că și aceștia trebuie să vină la moștenirea fraților lor naturali; căci nu se poate înțelege pentru ce s'ar înlătura în acest unic cas principiul reciprocității;

Avînd în vedere că nu poate exista nici o rațiune care să ne facă să excludem pe copilul natural de la moște-

nirea fraților lor legitimi, când dînșii sunt chemați la moștenirea ascendenților și a colateralilor;

Avînd în vedere că nu se poate invoca nici tradițiunea, căci legiuitorul nostru s'a îndepărtat de la sistemul inform al legiuierei Caragea, care pentru motive ce nu-și pot avea explicațiune, depărtează pe copilul natural de la moștenirea matusii după mamă și a moșului după mamă;

Avînd în vedere, dar, că neexistînd nici rațiune nici tradițiune, nici texte de lege care să oprească pe copilul natural de a veni la succesiunea fraților lor legitimi, ar fi și nedrept și nelogic a-i îndepărta, basîndu-ne numai pe litera unui text de lege (art. 677 C. civ.), necomplet redactat trecînd ast-fel și peste principiul reciprocității;

Avînd în vedere că, în ce privește partea ce se cuvine pîritului Nicolae Ionescu în averea a cărei împărțire se cere astă-zi, este de 1/36 pentru averea arătată în acțiune și în suplementul modificat și 1/2 în ce privește dota mamei sale, porțiunii asupra cărora însiși părțile au căzut de acord; că, ast-fel fiind, acțiunea urmează a se admite; pentru aceste motive redactate de d-l judecător Juca, tribunalul admite acțiunea, etc.

(ss) Al. Juca, Iulian Teodorescu.

p. Grelier (s) Slăvescu.

Observație. — Chestiunea de a se ști dacă frații naturali moștenesc, sau nu, pe frații lor legitimi este controversată. Atît Curtea de casație, cît și tribunalul din Bacău au admis negativa (¹), însă Înalta Curte s'a grăbit a reveni asupra acestei însemnate chestiuni, punînd de astă dată în principiu că, în sistemul legislațiunii noastre, ca și în acel al Codului german (²), voința legiuitorului a fost ca copilul natural să facă parte din familia mamei sale și să fie asimilat unui copil legitim în ceea ce privește moștenirea mamei și a rudelor de pe mamă. Motivele pe care se întemeiază această soluție, pe care am fost cel d'întîi a o susține (³), se pot vedea în observația noastră ce însoțește decizia Curței de casație din 17 Ianuar 1901, publicată în coloanele acestui ziar (⁴), la care ne mărginim de o cam dată a trimete pe cetitor.

În acest sens s'a pronunțat o mare parte din doctrină și jurisprudență, afară de cele două hotărări mai sus menționate (⁵).

Din împrejurarea că copiii naturali succed fraților legitimi, după cum și copiii legitimi succed

(¹) Vezi *Dreptul* din 1887, No. 28 și *Bul. Cas. sect. I*, anul 1887, pag. 103.

(²) Vezi Ernst-Barre, *Bürgerliches Gesetzbuch und Code civil, Vergleichende Darstellung des deutschen und französischen bürgerlichen Gesetzbuchs* (Berlin 1897, zweite Auflage), § 153, p. 226.

(³) Vezi t. I, partea II a Coment. noastre de drept civil, p. 320 urm. și t. III, p. 287. Vezi și *Tratatul nostru în limba franceză*, p. 169, 170.

(⁴) Vezi *Curierul Judiciar* din 1901, No. 49.

(⁵) Vezi în sensul nostru, C. București și Tribunalul Ilfov, *Dreptul* din 1874, No. 79 și din 1887, No. 28 și 39. *Idem*, G. P. Petrescu, *Succesiuni*, p. 261 urm.; Nacu, II, p. 85; D. C. Popescu, *Dreptul* din 1887, No. 28; Belcik, *Copilul natural*, p. 172 urm.; — *Contră*: Gr. Bonachi, *Codicele civil român comentat* (Iasi, 1889), III, p. 78.

fraților lor naturali (art. 678), rezultă că copiii naturali se moștenesc între ei, după cum se moștenesc și frații legitimi.

Concluziunea noastră este deci că sentința tribunalului Ilfov, ce publicăm astăzi, face o bună și sănătoasă aplicare a principiilor de drept.

D. Alexandresco

Biblioteca juridică Română

Este incontestabil că biblioteca noastră juridică suferă de o mare lipsă. În afară de câte-va scrieri valoroase, ca acele ale d-lui Dimitrie Alexandresco, asupra Dreptului civil, ale d-lui C. G. Disescu asupra Dreptului constituțional, Al. Degrea, Danielopol, Petrescu și Păucescu, restul scrierilor sunt ori colecțiuni de legi, ori monografii puțin importante cu subiecte ușoare, lesne de înțeles că sunt făcute numai pentru absoluta dorință a autorului de a scri ceva,—ori cit ar fi de puțin,—sau sunt lese de licență dintre cari de și unele de valoare, totuși nu pot fi discutate ca importante din punctul de vedere al literaturii juridice.

De la un timp încoace însă, un curent bine-făcător se simte asupra literaturii noastre juridice. Ast-fel de vre-o două trei ani, încep treptat să apară scrieri de valoare. D-l C. Nacu, profesor la facultatea de Drept deschide seria scrierilor și dă la lumină valorosul său curs profesat la facultatea de Drept. Nu mă pot opri însă de a declara că acest curs nu ne poate presinti un comentariu complet al Codului nostru civil, ci e mai mult un drept civil comparat, folositor numai studenților facultății, iar nu și comentatorilor în fața justiției. După Dreptul civil al d-lui C. Nacu, apare comentariul de Drept comercial al d-lui M. A. Dumitrescu. De astă dată d-l Dumitrescu, iese din cadrul restrâns al notițelor de examen al căror fericit autor și blagoslovit de toți studenții este, și face o lucrare largă și desvoltată, cu o desvoltare atât de mare, în cit sperăm că ne va da la sfârșit o lucrare completă și de o incontestabilă valoare.

Nu putem să fim de cit recunoscători d-lui M. A. Dumitrescu, pentru marea înlesnire ce ne-o aduce nouă comentatorilor prin comentariul său de Drept comercial, și cred că este timpul ca să deschid aci o parantesă și să propun cu ocaziunea aceasta tuturor tinerilor cari posedă material juridic îndestulător, să urmeze pe calea deschisă de d-l M. A. Dumitrescu, ca cu timpul și țara noastră să se fălească cu autorii ei de Drept.

Nu zic ca ori cine să scrie. E greu,—mai ales în cestiune de Drept,—a scrie ceva dacă nu posedezi o vastă materie, dar greutate nu e pentru cei cari și-au apropiat-o.

Ar trebui, dacă ar scri ori-cine, să ajungem la o vastă bibliotecă juridică nefolositoare, și dacă ar scri numai ca să scrie, iar nu ca scrierea lui să folosească tuturor.

Nu este mai puțin adevărat însă, că scriitori de mare valoare am avea în materie de Drept. Toți marii noștri jurisconșulți dacă și-ar pune pe hirtie ideile lor juridice, am avea o frumoasă colecțiune în literatura noastră juridică.

E însă o mare nenorocire, că la noi jurisconșultul, nu e numai jurisconșult, ci e de toate. E mai întâi de toate om politic și în virtețul ocupațiilor lui multiple, uită marea datorie ce-i impune vasta lui știință și cugetarea lui perfectă, aceea de a comenta legile țării cu spiritul lui pătrundător, și a da la lumină idei cari cu timpul ar contribui la formarea legislațiunei noastre pe un picior mult mai superior.

Dar să închidem parentesul și să revenim la scopul pe care ni l-am propus de la început.

Noi, după cum am spus mai sus, n'avem un comentariu de Drept civil; n'avem de asemenea un comentariu de Procedură civilă; n'avem un comentariu de Drept penal, de și am putea să avem unul foarte luminat, dacă d-l profesor Tanoviceanu de la facultatea de Drept, ar înzestra literatura noastră juridică cu opera sa; n'avem însășit un repertoriu de Drept, pe care l-am putea avea cu multă înlesnire, dacă sub conducerea marilor noștri jurisconșulți și profesori de facultate, tinerii noștri de valoare ar lucra pe acest teren.

Se va zice însă, că una din cauzele pentru cari nu se scrie în țara românească, nu este lipsa de autori, ci este lipsa de cititori, și pentru cine să se scrie, dacă n'are cine să citească? Că majoritatea advocaților, sunt săraci, și chiar dacă ar avea dorința, n'ar avea puțința de a citi.

Aceasta însă este o acuzațiune lipsită de temei și dacă s'ar pune în tot-d'auna, în orice împrejurare asemenea argumentare înainte, ar trebui ca ori-ce acțiune a inteligenței omenești să se oprească dinaintea neputinței necunoscutului. Este o greșală fatală sub impulsțiunea acestei lipse de energii, de care e dotat românul, și care ar trebui înlăturată.

Ei bine da, cea mai mare parte a advocaților sunt săraci și nu pot să și procure aceste uvragii de Drept. Dar pentru cine se fac ele? Numai pentru advocați? Se fac în primul rînd pentru cinstea țării noastre și de aceea nu trebuie să se teamă de lipsă de succes, acela căruia succesul îi stă la dispoziție spre a-l culege. Și dacă advocații nu ar putea fi cu toții abonați, cred că cel puțin jumătate vor fi, cu atât mai mult cu cit statul, dator să intervină în asemenea împrejurări, ar plăti o subvențiune unei societăți de jurisconșulți, care s'ar institui pentru alcătuirea unui bogat repertoriu de Drept.

Cred că propunerea mea este foarte realizabilă și nu mă îndouesc că scriitori competenți și de mare valoare juridică vor interveni în discuția acestei cestiuni ridicată de mine, cu mai multă bază științifico-juridică și cu mai mult succes de cit mine, un începător în ale Dreptului.

C. G. Polihroniade

Advocat și stenograf al Adunării Deputaților

I N F O R M A T I E

Cu acest număr luăm și noi, ca de obicei, vacanță de Sf. Paște, nu pentru a ne odihni, ci pentru a termina *Tabla de materii* pe 1904, care neapărat se va distribui la finele lunii celor în corent cu plata abonaamentelor.

Cerem ertare pentru întârziere și rugăm pe abonați a nu lega colecțiile pînă ce nu vor primi tabla de materii.

Numărul viitor va apare cu data de Duminecă 24 Aprilie 1905.

Abonamentele, spre înlesnire, rugăm a se achita prin mandate postale cari se vor trimite numoi pe adresa: Ziarului „CURIERUL JUDICIAR”, București.